2 Ιουλίου 2019

Ο Έλληνας πρωτοπόρος της έρευνας για την κλιματική αλλαγή

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Ο Χρήστος Ζερεφός είναι αιρετός πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας, επόπτης του Κέντρου Ερεύνης Φυσικής της Ατμοσφαίρας και Κλιματολογίας της Ακαδημίας Αθηνών και πρώην πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής Όζοντος.

Γεννήθηκε στο Κάιρο στις 22 Απριλίου του 1943 και σπούδασε Φυσική και Μετεωρολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Μεταδιδακτορικές σπουδές και έρευνα

έκανε στο Εθνικό Κέντρο Ατμοσφαιρικών Ερευνών των ΗΠΑ (NCAR) και σε άλλα Ερευνητικά Κέντρα κύρους στις ΗΠΑ και στην Ελλάδα.

Είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και επίτιμος καθηγητής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έχει διατελέσει επισκέπτης καθηγητής στα Πανεπιστήμια Βοστώνης, Μινεσότα και Όσλο. Αποτελεί τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, της Academia Europaea, της Νορβηγικής Ακαδημίας, της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών, της Ρωσικής Ακαδημίας της Φύσης και πολλών άλλων ακαδημιών και επιστημονικών ιδρυμάτων. Είναι Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής της Διεθνούς Ενώσεως Γεωδαισίας και Γεωφυσικής (IUGG) από το 2008 και μέλος του High Level Working Group του Group on Earth Observations (GEO) καθώς και συντονιστής του Ελληνικού Γραφείου GEO.

Ο Χρήστος Ζερεφός έγινε γνωστός για τις μελέτες του τη δεκαετία του ‘70, σχετικά με τη μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη μεταβλητότητα του στρώματος του όζοντος και των σχετικών γεωφυσικών σημάτων. Το στρώμα του όζοντος αποτελεί προστατευτική ασπίδα από την υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία για τα ζώα και τα φυτά του πλανήτη, διότι απορροφά την υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία.

Είναι μεταξύ των συν-συγγραφέων μιας από τις πιο σημαντικές εργασίες που αποδείκνυαν την παγκοσμιότητα της αραίωσης του στρώματος του όζοντος που υποστήριξε τις αναθεωρήσεις του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ. Είναι επίσης ο πρώτος συγγραφέας που απέδειξε και με παγκόσμιες μετρήσεις την ακριβή αντίστροφη σχέση μεταξύ της βλαπτικής υπεριώδους ακτινοβολίας και της

αραίωσης του όζοντος.

Οργάνωσε τέσσερα μεγάλα διεθνή Συνέδρια Όζοντος σε ένα από τα οποία (1984) αποκαλύφθηκε για πρώτη φορά η «τρύπα» του όζοντος από τον Καθηγητή Chubachi και στη συνέχεια αναλύθηκε από Βρετανούς επιστήμονες. Επίσης οργάνωσε πολλές συναντήσεις του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού και διηύθυνε δύο Ινστιτούτα Προχωρημένων Σπουδών του ΝΑΤΟ και δύο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Την τελευταία εικοσαετία επικεντρώθηκε στη χρήση μοντέλων ετερογενούς χημείας και άλλων παρατηρήσεων από το έδαφος και το διάστημα στην ανάπτυξη ενός νέου κλάδου των κλιματικών υπηρεσιών στα μεγάλα προγράμματα Copernicus της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος.

Η μεγαλύτερη διάκριση για τον Χρήστο Ζερεφό ήταν η συμμετοχή του στη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή των Ηνωμένων Εθνών (IPCC), της επιτροπής που τιμήθηκε εξ ημισείας με τον τέως αντιπρόεδρο των ΗΠΑ Αλ Γκορ με το Νόμπελ Ειρήνης 2007. Ο τότε πρόεδρος του IPCC Δρ. Πασαούρι, αποφάσισε να «διανείμει» τη διάκριση στους επιστήμονες που περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον οδήγησαν στην απονομή του βραβείου στην Επιτροπή (τα πορίσματα της οποίας έδειξαν το πραγματικό μέγεθος του προβλήματος της υπερθέρμανσης του πλανήτη και πλέον αποτελούν παγκοσμίως τον βασικό δείκτη για την χάραξη της πολιτικής για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών).

Μεταξύ των πολλών διακρίσεων που έχει λάβει, ξεχωρίζει επίσης το Παγκόσμιο Βραβείο Όζοντος του Προγράμματος Περιβάλλοντος του ΟΗΕ. Έχει λάβει διάκριση από τη Ρωσική Ακαδημία για τη Φύση, την Ευρωπαϊκή Ένωση Φυσικών, το Χρυσό Μετάλλιο της Πόλεως της Θεσσαλονίκης, καθώς και το βραβείο 2010 European Union Prize for Cultural Heritage / Europa Nostra.

Η συνεισφορά του στην έκδοση πρόγνωσης δεικτών έκθεσης στην υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία προώθησε σημαντικά την ενημέρωση του κοινού για τα θέματα προστασίας του από την υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία, ειδικότερα στη Μεσόγειο.

Τα τελευταία 30 χρόνια ο Χρήστος Ζερεφός έχει ιδρύσει ή συν-ιδρύσει πολύ σημαντικά Ερευνητικά Κέντρα όπως το Κέντρο Ερεύνης Φυσικής της Ατμοσφαίρας και Κλιματολογίας της Ακαδημίας Αθηνών, το Εργαστήριο Φυσικής της Ατμοσφαίρας του Τμήματος Φυσικής του ΑΠΘ, το Παγκόσμιο Κέντρο Χαρτογράφησης Όζοντος του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού του ΟΗΕ, το Βαλκανικό Ινστιτούτο Περιβάλλοντος της Βαλκανικής Ενώσεως Φυσικών, το Εργαστήριο Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών και πολλά άλλα.

Έχει επιβλέψει 50 Μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες και περισσότερες από 30 Διδακτορικές διατριβές. Υπήρξε ο πρώτος εκλεγείς καθηγητής με αμιγές αντικείμενο τη Φυσική της Ατμόσφαιρας και εκείνος που ανέπτυξε μαζί με άλλους ξένους επιστήμονες διεθνώς τον κλάδο της Φυσικής του στρώματος του Όζοντος, των Παγκόσμιων Μεταβολών και της ηλιακής υπεριώδους ακτινοβολίας κατά την παρελθούσα 30ετία. Το Εργαστήριο Φυσικής της Ατμοσφαίρας και η επιστημονική ομάδα που δημιούργησε αποτελεί και σήμερα σημείο διεθνούς αναφοράς στα θέματα αυτά.

Έχει δημοσιεύσει εκατοντάδες επιστημονικές εργασίες στη διεθνή βιβλιογραφία και επιστημονικά συγγράμματα. Σημαντικός αριθμός των επιστημονικών του δημοσιεύσεων έχει σχολιαστεί στα διεθνή ΜΜΕ και έχουν χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα σημαντικά από τα καλύτερα περιοδικά του κλάδου του.

Κατά τα τελευταία 20 χρόνια, έχει δράσει ως συγγραφέας, συνεργάτης ή κριτής σε όλες σχεδόν τις επιστημονικές εκθέσεις του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού και του Προγράμματος Περιβάλλοντος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, από τις οποίες προέκυψαν επιστημονικά άρθρα τα οποία υποστήριξαν επιστημονικά τη δημιουργία και τις αναθεωρήσεις του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για την προστασία του στρώματος του όζοντος

Ο Χρήστος Ζερεφός είναι παντρεμένος και έχει ένα παιδί, ενώ διαμένει μόνιμα στην Αθήνα.

Πηγή: **ellines.com**